

KONFLIKT, KOŘENÍ ŽIVOTA

Jana Němcová

Kolektiv autorů: Konflikt, koření života. Průvodce řešením konfliktů pro učitele a studenty středních škol. Druhé, revidované vydání. Praha: Partners Czech, o.p.s., 2004. 174 s. ISBN: 80-239-3339-6.

Řešení konfliktů patří bezesporu ke každodenním situacím pedagoga. Tato učebnice tedy jistě zaujme každého, kdo se pravidelně setkává s mládeží (a myslím, že nejen středoškolskou, jak nám hlásá podtitul). Pomůže nám rozvíjet nové poznatky a dovednosti z oblasti komunikace a již zmíněného řešení konfliktů. A navíc se dozvíme také spoustu nových věcí o sobě samém.

V úvodu jsem uvedla namísto jména autora pouze termín „kolektiv autorů“, a jsem nyní povinna tuto skutečnost vysvětlit. Tato kniha byla vydána původně jako součást projektu „Rozvoj demokracie ve školství“ (1994–1995), za podpory Velvyslanectví USA v Praze. Text vznikl využitím materiálů americké učebnice „Conflict Resolution: A Secondary school Curriculum“, autorů G. Sadalla, M. Henriquez a M. Holmberg, vydané The Community Board Program, Inc., San Francisco, USA, 1987. Toto je již druhé, revidované vydání, které vzniklo díky podpoře projektu „Rozmanitost do knihoven“, ve spolupráci s Multikulturním centrem Praha, o.s., v rámci vládní kampaně proti rasismu – Projekt tolerance 2004.

V úvodu knihy jsme seznámeni, jak s učebnicí pracovat a nalezneme zde také praktické rady pro výuku řešení konfliktů a uvádění modelových situací. Tyto rady určitě ocení všichni učitelé se zájmem o interaktivní vyučování – jistě lze najít obecnější využití těchto postřehů o komunikaci se studenty.

Samotný text je rozdělen do pěti kapitol: 1. Porozumění konfliktu, 2. Přístupy ke konfliktu, 3. Jak si lépe rozumět, 4. Schopnost efektivní komunikace, 5. Řešení konfliktů. Na úvod každé kapitoly jsme seznámeni s teorií daného problému. Teorie je zde podána krátce, stručně a výstižně. Podstatně větší část kapitoly zaujímají různé náměty pro aktivní práci se studenty – jsou zde rozlišeny tzv. „klíčové aktivity“ pro osvojení základních pojmů a tzv. „doplňkové aktivity“ pro další procvičování komunikativních dovedností. Každá modelová situace obsahuje pracovní list, podklad pro probíranou látku nebo text určený ke čtení.

Právě praktickou částí mne tato kniha nejvíce zaujala. Takových textů není mnoho. Jednotlivé aktivity můžeme použít buď „hotové“ (stačí pouze okopi-

rovat pracovní listy), nebo nám mohou být cennou inspirací pro vlastní pojetí (které se nám právě hodí pro konkrétní problém, jenž se ve třídě vyskytl). Často se v rámci aktivit objevují v textu příběhy ze života, které jsou studentům blízké a jistě je motivují k diskusi.

Dalším pozitivem tohoto učebního textu je možnost dozvědět se o sobě něco nového. Zamyslíme se zde například nad tím, jak my sami na konflikt nejčastěji reagujeme a co by se na našem přístupu dalo změnit.

Domnívám se, že tato kniha bude obzvlášť přínosná pro třídní učitele. Ti znají skupinu studentů natolik dobře, aby mohli posoudit vhodnost použití jednotlivých aktivit. Navíc právě oni řeší konfliktní situace nejčastěji. Jistě se však kniha zalíbí i ostatním pracovníkům s mládeží.